

CRNA GORA

ZAVOD ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2016. GODINU

Statistika osnovnog obrazovanja

Odgovorno lice: Sonja Nedović

Odsjek: Odsjek statistike obrazovanja, kulture, pravosuđa i uprave

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju.....	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja.....	1
1.2 Pravni Osnov	1
1.3 Statističke jedinice.....	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	1
1.4.1 Sektori.....	1
1.4.2 Statistička populacija.....	1
1.5 Referentna geografska oblast.....	1
1.6 Koncepsi i definicije	1
1.7 Klasifikacije	2
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka.....	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka.....	2
1.10 Metodologija	2
1.11 Bazni period.....	2
1.12 Jedinica mjere.....	2
1.13 Izvor podataka.....	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka.....	2
2.1 Potrebe korisnika	2
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	3
3.2 Greška u obradi podataka	3
Stopa inputacije	3
3.3 Revizija podataka	3
3.3.1 Politika revizije podataka	3
3.3.2 Praksa revizije podataka	3
3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)	3
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost.....	4
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	4
Vremenski jaz objave konačnih podataka.....	4
4.2 Tačnost objave podataka	4
5. Dostupnost i jasnoća.....	4
5.1 Kalendar objave podataka	4
5.2 Pritstup kalendaru objave podataka.....	4
5.3 Saopštenja	4
5.4 Publikacije	4
5.5 Onlajn baza podataka.....	4
5.6 Pritstup mikro podacima	5
5.7 Popunjenoš metadate.....	5
6. Uporedivost.....	5
6.1 Prostorna uporedivost.....	5
6.2 Vremenska uporedivost	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja je proizvodnja podataka iz oblasti osnovnog obrazovanja na početku i kraju školske godine, i to: broj škola, odjeljenja, učenika po polu i razredima koji su upisali osnovnu školu, kao i nastavnici po polu i trajanju radnog vremena, učenici po razredima, polu koji su završili školu.

1.2 Pravni Osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (“Sl.list Crne Gore” br. 18/12) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Zavodu za statistiku pravno ovlašćenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Zavod za statistiku je potpisao više memoranduma o saradnji sa imaočima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Djeca koja pohađaju osnovne škole.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Obrazovanja.

1.4.2 Statistička populacija

Svi upisani učenici kao i učenici koji su završili školu i nastavnici.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora i opštine.

1.6 Koncepti i definicije

Osnovno obrazovanje organizованo je kao redovno obrazovanje koje uključuje i obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama i obrazovanje odraslih.

Osnovna škola se smatra kao posebna školska jedinica i to svaka nepotpuna (četvororazredna, petorazredna, šestorazredna) i potpuna (devetorazredna) osnovna škola, koja je organizaciono povezana sa centralnim osnovnim školama, sa kojom ima zajedničku upravu ili istog direktora, a prostorno je udaljena od centralne škole. Škola za osnovno obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama, kao i svako odjeljenje koje je formirano pri osnovnoj redovnoj školi. Škola za osnovno obrazovanje odraslih i odjeljenja koja se nalaze pod zajedničkom upravom sa redovnim školama iste vrste.

Školska godina je period u kome se ostvaruje redovna nastava i ostali oblici obrazovno-vaspitnog rada.

Odjeljenje je grupa učenika koje, istovremeno u istoj prostoriji, obuhvata u toku školske godine jedan nastavnik ili više nastavnika sukcesivno. S obzirom na razrede iz kojih su sastavljena, odjeljenja mogu biti nekombinovana i kombinovana. Nekombinovano odjeljenje je odjeljenje u kome se nalaze učenici samo jednog razreda, a kombinovano odjeljenje je odjeljenje u kome se nalaze učenici dva ili više razreda.

Razred je stepen školovanja u kojem učenici u određenom intervalu vremena, ali najduže u jednoj školskoj godini, stiču određen obim znanja prema nastavnom planu i programu određene vrste škole. Učenici jednog razreda mogu biti raspoređeni u dva ili više odjeljenja (kada je u jednom razredu upisan veći broj učenika). Učenici dva ili više razreda mogu sačinjavati jedno odjeljenje (kombinovano). Učenici jednog razreda mogu sačinjavati jedno odjeljenje.

Završenim razredom smatra se onaj razred, kojim učenik stiče pravo da nastavi redovnu nastavu u sljedeći razred.

Redovan učenik podrazumijeva se lice upisano u školu sa ciljem da pohađa nastavu. Ponovac je učenik koji drugi put ili više puta upisuje isti razred.

Učenik upućen da ponavlja razred je onaj učenik koji je na kraju školske godine negativno ocijenjen iz više predmeta (saglasno propisima za tu vrstu škole) ili onaj koji na kraju školske godine ne položi popravni, odnosno razredni ispit.

Djeca sa posebnim obrazovnim potrebama su: djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću; poremećajima u ponašanju; teškim hroničnim oboljenjima; emocionalnim poremećajima; kombinovanim smetnjama; dugotrajno bolesna djeca i druga djeca koja imaju poteškoće u učenju kojima je potrebno vaspitanje i obrazovanje po obrazovnom programu sa prilagođenim izvođenjem i dodatnom stručnom pomoći ili posebnom obrazovnom programu, odnosno vaspitnom programu.

1.7 Klasifikacije

Nacionalna klasifikacija obrazovanja (usklađena sa Međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja - ISCED 2011).

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Godišnja frekvencija prikupljanja podataka za školsku godinu - početak i kraj.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Godišnja dinamika – konačni podaci.

1.10 Metodologija

Metodološko uputstvo za osnovno obrazovanje dostupno je na web sajtu Monstata, link:

<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=122&pageid=76>

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

Broj učenika, nastavnika i broj škola.

1.13 Izvor podataka

Administrativni podatak. Izvor: Ministarstva prosvjete (MEIS) baza.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Administrativni izvor.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond;

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- Nevladine organizacije;
- Studenti;
- Istraživači;
- Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Zavod za statistiku je usvojio Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerena stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Zavod za statistiku je sproveo istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prikupljanje podataka realizovano je putem web ankete, u periodu od 1. septembra do 20. oktobra 2017. godine. Rezultati istraživanja dostupni su na internet stranici Zavoda za statistiku, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1625&pageid=1625>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Izvor podataka je administrativni podatak Ministarstva prosvjete (MEIS) baza. Tačnost podataka je visoka.

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno.

3.2 Greška u obradi podataka

Nije relevantno.

Stopa imputacije

Nije relevantno.

3.3 Revizija podataka

3.3.1 Politika revizije podataka

Zavod za statistiku je usvojio Politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu link:

<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.3.2 Praksa revizije podataka

Kod ovog istraživanja primjenjuju se redovne revizije, jer je Godišnjim planom predvidjena konačna objava podataka.
Nije bilo neplaniranih revizija.

3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci za osnovno obrazovanje su objavljeni u martu i aprilu 2016. godine. Podaci se dostavljaju Eurostatu 30. septembra 2016.godine - sa podacima za početak školske 2015/2016.godine i kraj školske 2014/2015.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Nije relevantno.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni podaci se objavljaju najkasnije do T+270 za početak školske godne, za kraj školske godine T+330. Konačni podaci se objavljaju u Saopštenju.

4.2 Tačnost objave podataka

Podaci se objavljaju na dan koji je predviđen Godišnjim planom i Kalendarom objave statističkih podataka.
Nema razlike između planirane i stvarne objave.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvanicnoj statistici i sistemu zvanicne statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) se propisuje da proizvođaci zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljaju Kalendar objavlјivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Zavoda za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavlјivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavlјivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup kalendaru objave podataka

Kalendar objavlјivanja statističkih podataka dostupan je na sledećem linku:

<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=12&pageid=12>

5.3 Saopštenja

Saopštenja se objavljaju jednom godišnje i dostupna su na web sajtu na sljedećem linku:
<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=600&pageid=76>

5.4 Publikacije

Zavod za statistiku objavljuje podatke o osnovnom obrazovanju u sljedećim publikacijama:

- Statistički Godišnjak;
- Crna Gora u brojkama;
- Žene i muškarci u Crnoj Gori.

Sve publikacije koje objavljuje Zavod za statistiku dostupne su na sljedećem linku:
<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.5 Onlajn baza podataka

Nije dostupno.

5.6 Pristup mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučnoistraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Zavodom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenošć metadate

Stopa popunjenošć metadate predstavlja odnos broja popunjениh metodata podataka u odnosu na ukupan broj prihvativih metodata polja. Za ovo istraživanje stopa popunjenošć metadata podataka iznosi 100%.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Objavljanje podataka je u skladu sa Međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja (ISCED – 2011) i nacionalnim zahtjevima. Obezbjedena je uporedivost sa svim zemljama koje koriste istu metodologiju.

6.2 Vremenska uporedivost

Dostupna je vremenska uporedivost - serija podataka od 1963.godine za broj učenika.

Indikator za uporedivost u vremenu

Indikator CC2 je 53.